

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ІВАНА ПУЛЮЯ

кафедри економіка та фінанси

Навчально-методична література

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Діагностика фінансового стану підприємства» для студентів освітнього рівня магістр для усіх форм навчання напрямку підготовки 7.03050801 «Фінанси та кредит» та спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Тернопіль 2017

Методичні вказівки для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Діагностика фінансового стану підприємства» для студентів освітнього рівня магістр для усіх форм навчання напряму підготовки 7.03050801 «Фінанси та кредит» та спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» / укладачі Панухник О.В., Радинський С.В., Федотова Я.Г. – Тернопіль: ТНТУ ім. І. Пулюя, 2017. – 20 с.

Укладачі: Панухник Олена Віталіївна, доктор економічних наук, професор кафедри економіки та фінансів ТНТУ

Радинський Сергій Віталійович, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та фінансів ТНТУ

Федотова Яна Геннадіївна, кандидат економічних наук, асистент кафедри економічної кібернетики ТНТУ

Рецензент: Химич Ірина Григорівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та фінансів ТНТУ

Маркович Ірина Богданівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та фінансів ТНТУ

ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Самостійна робота студента є однією із важливих складових навчального процесу, яка безпосередньо впливає на глибину, неформальність та стійкість набутих знань і умінь.

Метою самостійної роботи студента (СРС) є забезпечення засвоєння в повному обсязі навчальної програми шляхом свідомого закріплення, поглиблення і систематизації набутих теоретичних знань, а також опанування навичок роботи з навчальною і науково-методичною літературою, вміння вільно орієнтуватися в інформаційному просторі.

СРС є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом під час позааудиторної навчальної роботи і його творчого застосування в майбутній професійній діяльності.

Розрізняють види (самостійна робота, яка забезпечує підготовку до аудиторних занять, поточного і семестрового контролю знань; пошуково-аналітична робота; науково-дослідна робота; практика на підприємствах та в організаціях, участь в тренінгах) та форми (самостійне опрацювання або вивчення теоретичного матеріалу; виконання домашніх завдань; підготовка до контрольних робіт, тестів та інших форм поточного контролю; письмове оформлення звітів з лабораторних робіт; підготовка до модульних та семестрових контролів; підготовка рефератів тощо) самостійної роботи студента.

Самостійна робота з дисципліни «Діагностика фінансового стану підприємства» передбачена навчальним планом підготовки студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» для усіх форм навчання напряму підготовки 7.03050801 «Фінанси та кредит» та спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Завдання самостійної роботи з дисципліни «Діагностика фінансового стану підприємства» полягає в наступному:

– опрацювання прослуханого теоретичного матеріалу студентом, а також самостійне опрацювання окремих питань із тем по даній дисципліні, які не розглядались під час аудиторних занять, написання рефератів;

– опрацювання та засвоєння практичного матеріалу, а саме: самостійне опрацювання питань для самоконтролю та самодіагностики, навчальних завдань прикладного характеру, написання індивідуальної роботи студента для глибшого розуміння тематики курсу.

СРС спрямована на досягнення поставленої мети через виконання відповідних завдань, зміст, обсяги і структура яких наведені далі.

ТЕМА 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДІАГНОСТИКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

ПЛАН ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ:

1. Сутність і значення фінансового аналізу підприємства в умовах ринкової економіки.
2. Види фінансового аналізу.
3. Характеристика методів та прийомів фінансового аналізу.
4. Моделювання функціональних залежностей в фінансовому аналізі та особливості його використання.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. У чому полягає сутність діагностики фінансового стану підприємства?
2. Чим обумовлені необхідність і важливість здійснення діагностики фінансового стану підприємства?
3. Розкрийте основну мету здійснення діагностики фінансового стану підприємства.
4. Проаналізуйте основні завдання діагностики фінансового стану підприємства.
5. Які принципи здійснення діагностики фінансового стану підприємства є основними?
6. Які існують підходи до класифікації діагностики фінансового стану підприємства?

НАВЧАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

1. Скласти блок-схему діагностики фінансового стану підприємства: визначити сутність та основні критерії
2. Скласти блок-схеми методів діагностики фінансового стану підприємства та вказати напрями діагностики у відповідності до обраних методів

ПРОГРАМНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ТЕМИ

1. Розкрити сутність поняття «діагностика фінансового стану підприємства».
2. Пояснити передумови проведення діагностики фінансового стану підприємства.
3. Охарактеризувати завдання та види діагностики фінансового стану підприємства.
4. Перерахувати та охарактеризувати джерела інформації для здійснення діагностики фінансового стану підприємства.
5. Охарактеризувати зміст основних аналітичних взаємозв'язків показників фінансової звітності; обмеження, внутрішньо притаманні балансу

ТЕМА 2. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІАГНОСТИКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ

ПЛАН ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ:

1. Фінансова звітність як інформаційна база фінансового аналізу підприємства.
2. Загальна характеристика основних форм фінансової звітності підприємств.
3. Сучасна методика аналізу фінансових звітів.
4. Агрегування фінансової звітності.
5. Попередня оцінка динаміки фінансового стану підприємства.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Яку інформацію і з яких джерел використовують у процесі здійснення фінансового аналізу?
2. Яке призначення має фінансова звітність?
3. Які види фінансової звітності є визначальними для здійснення фінансового аналізу?
4. Наведіть типову структуру форми № 1 „Звіт про фінансовий стан”. Показники цієї форми – моментні чи інтервальні?
5. Якого правила слід дотримуватися при складанні балансу?
6. За якими критеріями формують порядок статей у активі і у пасиві балансу?
7. З яких розділів складається форма № 2 „Звіт про фінансові результати”?

НАВЧАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

1. Представте основні форми фінансової звітності. Вкажіть, які мають місце статті у кожній із форм.
2. Дослідіть особливості побудови звітності для малих підприємств (скорочена форма звітності).
3. На підставі форми №1 та форми №2 побудуйте форму №3.

ПРОГРАМНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ТЕМИ

1. Розкрити поняття та сутність «фінансової звітності підприємства».
2. Визначіть особливості побудови активів та пасивів Звіту про фінансовий стан підприємства.
3. Перегляньте фінансову звітність будь-якого підприємства, визначіть зміни представлені в звітності. На скільки суттєво вони вплинули на фінансовий стан підприємства?
4. Перегляньте «Примітки до фінансової звітності», визначіть розділи із яких вони складаються?

ТЕМА 3. ДІАГНОСТИКА МАЙНА ПІДПРИЄМСТВА.

ПЛАН ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ:

1. Економічна сутність і структура майна підприємства.
2. Методи аналізу майна підприємства.
3. Аналіз наявності, стану та ефективності використання основних засобів підприємства.
4. Зміст, завдання та основні напрямки аналізу оборотних активів підприємства.
5. Основні завдання та методологія здійснення аналізу виробничих запасів та дебіторської заборгованості.
6. Аналіз ефективності використання оборотного капіталу.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Що у фінансовому аналізі розуміють під поняттям „майно підприємства”?
2. Назвіть основні складові частини майна підприємства. Які елементи містить кожна з цих частин?
3. У чому різниця між оборотними і необоротними активами?
4. Для чого здійснюється групування статей балансу в процесі аналізу майна?
5. На що слід звертати увагу під час аналізу необоротних активів?
6. Що характеризує швидкість обороту оборотних засобів?
7. За яких умов структуру активів називають „важкою”?
8. Свідченням яких процесів на підприємстві може бути збільшення (зменшення) питомої ваги запасів у структурі активів?
9. Які коефіцієнти застосовують для аналізу майна підприємства?

НАВЧАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

1. Дослідіть стан, структуру та динаміку майна будь-якого підприємства.
2. Визначіть структуру оборотних активів підприємства. Дайте характеристику основних структурних елементів та їх динаміки.
3. Проаналізуйте як впливає діяльність підприємства на зношеність основних засобів підприємства.
4. Провести коефіцієнтний аналіз майна підприємства, виявити тенденцію змін за досліджуваній період, зробити висновки.

ПРОГРАМНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ТЕМИ

1. Представити різні підходи до визначення складових активів підприємства: «основні засоби», «нематеріальні активи», «запаси», «грошові кошти», «дебіторська заборгованість».
2. Дослідити за рахунок чого формуються оборотні активи підприємства.
3. За допомогою яких показників оцінюється використання основних засобів?

ТЕМА 4. ДІАГНОСТИКА КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ТА ДЖЕРЕЛ ЙОГО ФОРМУВАННЯ

ПЛАН ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ:

1. Завдання та методологія здійснення аналізу джерел формування капіталу підприємства.
2. Аналіз складу та структури власного капіталу.
3. Основні завдання та напрями аналізу позикового капіталу.
4. Аналіз кредиторської заборгованості.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Дайте означення понять «капітал», «власний капітал», «позичковий капітал».
2. З якою метою здійснюється оцінка діагностика капіталу підприємства та джерел його формування?
3. Яка структура власного капіталу підприємства та яким чином він формується?
4. Яким чином формується позичковий та залучений капітал підприємства? Визначить джерела їх формування?
5. Назвіть основні відносні показники оцінювання стану та структури капіталу підприємства.
6. Який із показників характеризує оптимальність структури капіталу? Яким чином він розраховується та на що впливає?

НАВЧАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

1. Здійсніть дослідження стану та динаміки капіталу та джерел його формування будь-якого підприємства.
2. Визначить основні чинники, які вплинули на зміну в структурі капіталу підприємства.
3. Проаналізуйте, як зміниться розмір власного капіталу за рахунок зміни окремих його статей в напрямку зростання та зниження.
4. Виокреміть додаткові джерела фінансування основної діяльності підприємства.
5. Дослідіть структуру капіталу підприємства та обґрунтуйте можливі заходи щодо її оптимізації.

ПРОГРАМНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ТЕМИ

1. Назвіть основні складові власного та позикового капіталу підприємства.
2. Які додаткові можливості залучення капіталу підприємства мають місце в сучасних умовах розвитку фондового ринку.
3. Обґрунтуйте можливі механізми зниження кредиторської заборгованості підприємства.

ТЕМА 5. ДІАГНОСТИКА ЛІКВІДНОСТІ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

ПЛАН ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ:

1. Сутність ліквідності та її значення при оцінці фінансового стану підприємства.
2. Класифікація активів за ознакою ліквідності і пасивів за ознакою терміновості погашення.
3. Зміст та послідовність аналізу ліквідності підприємства.
4. Система показників ліквідності: методика їх розрахунку та економічна інтерпретація.
5. Сутність платоспроможності та її значення при оцінці фінансового стану підприємства.
6. Аналіз платоспроможності підприємства

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Дайте означення понять „платоспроможність” і „ліквідність”.
2. З якою метою здійснюється оцінка платоспроможності і ліквідності?
3. Яким чином групуються активи за ступенем їх ліквідності?
4. Яким чином групуються пасиви за ступенем терміновості їх погашення?
5. Назвіть основні відносні показники ліквідності балансу і дайте їх коротку характеристику.
6. Який із показників ліквідності балансу найбільшою мірою характеризує поточну платоспроможність підприємства?
7. Який показник комплексно характеризує ліквідність балансу, і як він розраховується?

НАВЧАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

1. Розрахуйте відносні показники ліквідності: коефіцієнт абсолютної ліквідності, коефіцієнт швидкої ліквідності, коефіцієнт поточної ліквідності і зробіть висновки щодо ліквідності балансу.
2. Яка динаміка показників ліквідності та платоспроможності підприємства.
3. Які чинники впливають на стан ліквідності та платоспроможності підприємства.
4. Перевірте умови втрати платоспроможності підприємства. За умови втрати платоспроможності підприємства перевірте можливість її відновлення.

ПРОГРАМНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ТЕМИ

1. Представити основні підходи визначення поняттям ліквідність, платоспроможність
2. Розкрити порядок аналізу ліквідності підприємства.
3. Охарактеризувати показники ліквідності.

ТЕМА 6. ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

ПЛАН ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ:

1. Сутність фінансової стійкості підприємства та необхідність її аналізу.
2. Характеристика типів фінансової стійкості та порядок їх визначення.
3. Методика розрахунку відносних показників фінансової стійкості підприємства.
4. Інтегральна оцінка фінансової стійкості підприємства.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Розкрийте сутність поняття «фінансова стійкість підприємства».
2. Яке значення має фінансова стійкість для власників підприємства та його ділових партнерів? Чому?
3. Які основні підходи існують для аналізу фінансової стійкості підприємства?
4. Які форми фінансової звітності є основними для проведення аналізу фінансової стійкості підприємства?
5. Розкрийте зміст і методику аналізу абсолютних показників фінансової стійкості підприємства.
6. У чому полягає відносна оцінка фінансової стійкості підприємства?
7. Які коефіцієнти застосовують для оцінки фінансової стійкості підприємства?
8. Що вважається сталими джерелами фінансування оборотних активів?
9. Охарактеризуйте зовнішній і внутрішній аспекти фінансової стійкості підприємства.
10. У чому полягає методика визначення тривимірного показника типу фінансової стійкості?
11. Дайте означення запасу фінансової стійкості. Наведіть порядок розрахунку цього показника.

НАВЧАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

1. Проаналізуйте тип та запас фінансової стійкості для обраного підприємства.
2. Дослідіть основні показники, що характеризують фінансову стійкість на підприємстві.
3. Визначте заходи підвищення фінансової стійкості на обраному підприємстві.

ПРОГРАМНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ТЕМИ

1. Дослідити поняття та сутність порогу рентабельності.
2. Розглянути запас фінансової стійкості з позиції накопичення фінансових ресурсів підприємством.

ТЕМА 7. ДІАГНОСТИКА ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА

ПЛАН ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ:

1. Економічна сутність, цілі та значення аналізу грошових потоків підприємства. Класифікація грошових потоків підприємства.
2. Характеристика основних етапів аналізу грошових потоків підприємства.
3. Методи розрахунку чистого грошового потоку.
4. Оцінка рівномірності та синхронності грошових потоків підприємства.
5. Аналіз показників якості, ліквідності та ефективності грошових потоків підприємства.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Охарактеризуйте основні джерела формування вхідного грошового потоку підприємства.
2. Назвіть основні джерела формування вихідного грошового потоку підприємства.
3. Яким чином розраховують чисті грошові потоки за видами діяльності і сукупний за прямим методом?
4. Назвіть послідовність розрахунку чистих грошових потоків за видами діяльності і сукупного грошового потоку за непрямим методом.
5. Назвіть переваги і недоліки кожного з методів оцінки грошових потоків.
6. Назвіть показники, що характеризують ефективність використання грошових коштів.
7. Які показники характеризують синхронність надходження і витрачання грошових коштів?

НАВЧАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

1. Дослідити різновиди грошових потоків підприємства та особливості їх формування.
2. Визначити вхідні та вихідні грошові потоки підприємства.
3. Проаналізувати ефективність грошових потоків на підприємстві.
4. Проаналізувати надходження, витрачання та зміну залишків грошових коштів підприємства, основних джерел їх надходження, напрямків використання у розрізі трьох видів діяльності.

ПРОГРАМНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ТЕМИ

1. Оцінка рентабельності грошових потоків підприємства.
2. Структура грошових потоків різновидів діяльності.
3. Механізми синхронізації грошових потоків підприємства.
4. Звіт про рух грошових коштів як інформаційна база аналізу.

ТЕМА 8. ДІАГНОСТИКА ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

ПЛАН ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ:

1. Сутність і значення аналізу ділової активності підприємства.
2. Фінансовий і операційний цикл підприємства.
3. Аналіз виробництва і реалізації продукції.
4. Аналіз витрат підприємства.
5. Оцінка стійкості економічного зростання.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Розкрийте сутність поняття «ділова активність».
2. Оптимальне співвідношення яких показників характеризує «золоте правило економіки підприємства»?
3. Які показники характеризують ділову активність підприємства?
4. Чим відрізняється реалізована продукція від товарної продукції?
5. Які показники характеризують ефективність використання робочої сили?
6. Яким чином проводиться факторний аналіз зміни обсягу виготовленої продукції під впливом змін трудових факторів?
7. Які показники характеризують рух робочої сили?
8. Які показники характеризують ефективність використання матеріальних ресурсів?
9. Які показники характеризують оборотність активу та його окремих статей (груп)?

НАВЧАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

1. Дослідіть стан та тенденції зміни доходів від реалізації продукції? Які чинники вплинули на зміни доходів підприємства?
2. Оцініть основні показники ділової активності? Як вони змінилися і за рахунок яких чинників?
3. Визначіть основні напрями зростання ділової активності підприємства?

ПРОГРАМНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ТЕМИ

1. Оцінка показників ринкової активності підприємства.
2. Механізми діяльності підприємства на фондовому ринку – напрямок активізації ділової активності.
3. Факторний аналіз ділової активності підприємства.
4. Виробничий цикл підприємства та чинники, що на нього впливають.

ТЕМА 9. ДІАГНОСТИКА ПРИБУТКОВОСТІ ТА РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

ПЛАН ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ:

- 1.Значення та завдання аналізу формування фінансових результатів діяльності підприємства.
- 2.Аналіз рівня, динаміки та структури фінансових результатів діяльності підприємства. Аналіз рівня беззбитковості.
- 3.Факторний аналіз фінансових результатів діяльності підприємства.
4. Аналіз розподілу та використання чистого прибутку.
- 5.Розрахунок показників рентабельності. Факторний аналіз показників рентабельності.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

- 1.Розкрийте зміст і завдання аналізу фінансових результатів діяльності підприємства.
- 2.Назвіть джерела інформації для аналізу фінансових результатів діяльності підприємства.
- 3.Розкрийте порядок формування чистого прибутку.
- 4.Які основні фактори впливають на формування чистого прибутку?
- 5.Як визначається валовий прибуток підприємства?
- 6.Назвіть основні фактори впливу на прибуток від операційної діяльності.
- 7.Назвіть особливості факторного аналізу прибутку будівельного підприємства.
- 8.Охарактеризуйте сутність і значення аналізу взаємозв'язку витрат, обсягу виробництва і прибутку.

НАВЧАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

1. Оцініть структуру фінансових результатів, їх зміни та чинники впливу?
2. Дослідіть основні чинники, що впливають на чистий прибуток підприємства?
3. Проаналізуйте чинники, що впливають на собівартість виробництва та реалізації продукції?
4. Обґрунтуйте механізми зростання фінансових результатів підприємства?

ПРОГРАМНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ТЕМИ

1. Дослідження методик оцінки банкрутства підприємства.
2. Факторний аналіз собівартості реалізації продукції.
3. Механізми підвищення фінансових результатів підприємства.
4. Формування та розподіл чистого прибутку підприємства.

ТЕМА 10. ДІАГНОСТИКА КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

ПЛАН ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ:

1. Сутність та послідовність оцінки кредитоспроможності підприємства.
2. Аналіз можливості надання кредиту на основі інтегрального показника фінансового стану позичальника.
3. Оцінка стану обслуговування боргу позичальником.
4. Оцінка ризику кредитної заборгованості підприємства з урахуванням факторів його формування.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Розкрийте зміст та значення оцінки кредитоспроможності позичальника.
2. Що є інформаційною базою аналізу кредитоспроможності позичальника - юридичної особи.
3. Які етапи передбачає проведення аналізу можливості надання кредиту?
4. З якою метою при розрахунку інтегрального показника фінансового стану позичальника - юридичної особи застосовується багатофакторна дискримінанта модель?
5. Які фінансові показники, що визначають якість фінансового стану підприємства використовуються в процесі оцінювання кредитоспроможності?

НАВЧАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

1. Оцініть кредитоспроможність позичальника-підприємства використовуючи інтегральний метод оцінювання.
2. Визначіть можливості обслуговування боргу позичальником.

ПРОГРАМНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ТЕМИ

1. Сутність та значення оцінки кредитоспроможності позичальника - юридичної особи.
2. Послідовність проведення аналізу кредитоспроможності підприємства.
3. Аналіз можливості надання кредиту на основі інтегрального показника фінансового стану позичальника.
4. Порядок оцінки стану обслуговування боргу та визначення ризику кредитної заборгованості боржника - юридичної особи.

ТЕМА 11. ДІАГНОСТИКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

ПЛАН ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ:

1. Сутність, значення та необхідність аналізу інвестиційної діяльності підприємства.
2. Особливості оцінки інвестиційної привабливості та інвестиційної активності підприємства.
3. Методи аналізу ефективності інвестиційної діяльності, особливості їх застосування.
4. Оцінка ефективності фінансового інвестування.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Назвіть та охарактеризуйте основні принципи розрахунку ефективності реальних інвестиційних проектів.
2. Які показники використовують при аналізі ефективності реальних інвестицій?
3. Назвіть основні форми реального інвестування.
4. У чому полягають особливості оцінки ефективності фінансових інвестицій?
5. Які відмінності має формування майбутніх грошових потоків по окремих видах фондових інструментів?
6. Що являє собою ризик інвестиційної діяльності?
7. Які методи використовують для аналізу ризику?
8. Що розуміють під інвестиційною привабливістю підприємства?
9. Коротко охарактеризуйте сутність методики інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій. Які групи показників входять до її складу? Чому?

НАВЧАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

1. Здійснити дослідження інвестиційної активності обраного підприємства.
2. Проаналізувати інвестиційну привабливість та інвестиційну активність обраного підприємства.
3. Представити механізми підвищення інвестиційної привабливості підприємства.

ПРОГРАМНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ТЕМИ

1. Зміст, завдання та інформаційна база аналізу інвестиційної діяльності підприємства.
2. Оцінка інвестиційної привабливості та інвестиційної активності об'єкта інвестування.
3. Методичні підходи до аналізу ефективності інвестиційної діяльності, особливості їх застосування.
4. Порядок оцінки інвестиційної привабливості пінних паперів: акцій, облігацій.

ТЕМА 12. ПРОГНОЗУВАННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

ПЛАН ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ:

1. Сутність прогнозування фінансового стану підприємств. Види прогнозів.
2. Методи прогнозування фінансового стану. Особливості застосування експертних методів при прогнозуванні.
3. Формалізовані (кількісні) методи прогнозування фінансового стану.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Обґрунтуйте необхідність прогнозування фінансового стану підприємства.
2. Яка послідовність здійснення фінансового прогнозування на підприємстві?
3. За якими ознаками класифікуються прогнози фінансового стану?
4. Які методи застосовуються в процесі прогнозування фінансового стану?
5. У яких випадках доцільно застосовувати експертні методи прогнозування?
6. Розкрийте зміст основних видів експертних методів прогнозування фінансового стану підприємств.
7. Які методи належать до групи стохастичних методів прогнозування?
8. У чому переваги використання методу екстраполяції тренду?

НАВЧАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

1. На основі фактичних показників здійсніть прогноз фінансового стану підприємства на наступні 2-3 роки використовуючи прийоми фінансового прогнозування.
2. Застосовуючи методи екстраполяції тренду визначіть динаміку основних показників підприємства?

ПРОГРАМНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ТЕМИ

1. Сутність та етапи здійснення фінансового прогнозування на підприємстві.
2. Класифікація прогнозів фінансового стану підприємства.
3. Характеристика експертних методів прогнозування фінансового стану.
4. Особливості застосування формалізованих методів прогнозування фінансового стану.
5. Порядок складання прогнозних фінансових звітів.

ТЕМИ ДЛЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Написання індивідуальної роботи створює для студента можливість навчитися самостійно працювати з інформаційними джерелами, реформувати та узагальнювати їх матеріали, вивчати та оцінювати основні проблеми і шляхи їх подолання, які стосуються діагностики фінансового стану підприємства, давати пропозиції з метою їх застосування та примінення в сучасних умовах розвитку підприємства.

Загальні вимоги до написання індивідуальної роботи: обсяг реферату має бути в межах 10-20 сторінок стандартного формату А4 у друкованому вигляді. Зміст індивідуальної роботи повинен відповідати сучасному рівню розвитку економічної науки. У разі наявності декількох точок зору на те чи інше питання, необхідно висвітлити їх усі. При використанні статистичних даних, студент повинен орієнтуватися на їх достовірність та відповідність часовим параметрам.

Теми індивідуальної роботи

1. Аналіз власного капіталу підприємства та ефективності його використання.
2. Аналіз впливу ефективності використання необоротних активів на фінансові результати діяльності підприємства.
3. Аналіз дебіторської заборгованості підприємства.
4. Аналіз джерел фінансування діяльності підприємства та ефективності їх використання.
5. Аналіз джерел формування, структури та розміщення оборотного капіталу.
6. Аналіз динаміки складу та структури джерел формування фінансових ресурсів на підприємстві.
7. Аналіз динаміки, складу та структури активів підприємства.
8. Аналіз ділової активності підприємства.
9. Аналіз ефективності використання оборотного капіталу підприємства.
10. Аналіз забезпечення підприємства виробничими запасами.
11. Аналіз забезпечення підприємства оборотними коштами.
12. Аналіз і оцінка економічного потенціалу підприємства.
13. Аналіз короткострокової заборгованості підприємства.
14. Аналіз кредиторської заборгованості підприємства.
15. Аналіз кредитоспроможності підприємства.
16. Аналіз ліквідності підприємства.
17. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства.
18. Аналіз майнового стану підприємства.
19. Аналіз наявності та стану основних фондів і нематеріальних активів підприємства.
20. Аналіз наявності та стану основних фондів підприємства.

21. Аналіз оборотних коштів підприємства.
22. Аналіз оборотності й ефективності використання основних засобів підприємства.
23. Аналіз оборотності товарно-матеріальних цінностей підприємства.
24. Аналіз операційної діяльності підприємства.
25. Аналіз платоспроможності підприємства.
26. Аналіз позикового капіталу підприємства та ефективності його використання.
27. Аналіз реалізації і рентабельності продукції.
28. Аналіз рентабельності підприємства.
29. Аналіз ризику і доходності фінансових інвестицій підприємства.
30. Аналіз руху грошових коштів підприємства.
31. Аналіз структури капіталу підприємства.
32. Аналіз фінансових інвестицій підприємства та їх ефективності.
33. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства.
34. Аналіз фінансової стійкості та стабільності підприємства.
35. Аналіз формування витрат та їх впливу на результати фінансово-господарської діяльності підприємства.
36. Аналіз формування грошових коштів підприємства за видами діяльності: операційної, інвестиційної та фінансової.
37. Аналіз формування грошових потоків підприємства від операційної діяльності.
38. Аналіз формування і розподілу чистого прибутку підприємства.
39. Бенчмаркінг як форма динамічного аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства.
40. Виявлення резервів підвищення ефективності функціонування підприємств виробничої сфери.
41. Експрес-аналіз фінансового стану підприємства.
42. Інтегральна оцінка інвестиційної привабливості підприємства.
43. Методи рейтингової оцінки фінансового стану підприємства.
44. Методи узагальнюючої оцінки фінансового стану підприємства.
45. Особливості аналізу фінансового стану сільськогосподарських підприємств.
46. Особливості аналізу фінансового стану страхових компаній.
47. Особливості оцінки фінансового стану акціонерних товариств.
48. Особливості оцінки фінансового стану малих та середніх підприємств.
49. Особливості оцінки фінансового стану спільних підприємств.
50. Особливості фінансового аналізу підприємств галузі (на прикладі певної галузі промислового виробництва).
51. Особливості фінансового аналізу підприємств торгівельної сфери.
52. Оцінка впливу системи оподаткування на фінансовий стан підприємства.
53. Оцінка ефективності використання власного і залученого капіталу.
54. Оцінка ефективності реальних інвестицій підприємства.

55. Оцінка ефективності формування та використання фінансових ресурсів підприємства.
56. Оцінка ефективності управління оборотними активами підприємства
57. Оцінка ймовірності банкрутства підприємства.
58. Оцінка і прогнозування фінансового стану підприємства.
59. Оцінка ринкової позиції підприємства та її вплив на ділову активність.
60. Оцінка фінансових ризиків підприємства та обґрунтування заходів щодо їх мінімізації.
61. Оцінка фінансової стратегії розвитку підприємства.
62. Порівняльний аналіз інвестиційних проектів підприємства.
63. Факторний аналіз і шляхи максимізації прибутку від операційної діяльності підприємства.
64. Факторний аналіз і шляхи максимізації рентабельності підприємства.
65. Факторний аналіз прибутковості підприємства.
66. Факторний аналіз формування чистого прибутку підприємства.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ КУРСУ

БАЗОВА

1. Білик М.Д., Павловська О.В., Притуляк Н.М., Невмержицька Н.Ю. Фінансовий аналіз: Навч. посіб. – 2 – ге вид., без змін. – К.: КНЕУ, 2007. – 592с.
2. Базилінська О.Л. Фінансовий аналіз: теорія та практика: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / О.Л. Базилінська – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 328с.
3. Барабаш Н.С. Аналіз господарської діяльності: Навч. посіб. / За заг. ред. Є.В. Мнима. – К.: Київ. нац. борг. – екон. ун-т, 2005. – 395с.
4. Деєва Н.М., Дедіков О.І. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 328с.
5. Економічний аналіз : Навч. посіб. / [М. А. Болюх, В. З. Бурчевський, М. І. Горбаток та ін.] ; За ред. М. Г. Чумаченка ; Київ. нац. екон. ун-т. – К.: КНЕУ, 2001. – 540 с.
6. Кононенко О. Аналіз фінансової звітності. – Х.: Фактор, 2002.-144с.
7. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств: Навч.посіб. – 2-ге вид., стер. – К.: Знання, 2001. – 380 с.
8. Костирно Р.О.Фінансовий аналіз: Навч. посібник. – Х.: Фактор, 2007. – 784с.
9. Лахтіонова Л.А. Фінансовий аналіз суб'єктів господарювання: Монографія / Київ. нац. екон. ун-т. – К.: КНЕУ, 2001. – 387 с.
10. Мних Є.В. Економічний аналіз: Підручник: Вид. 2-ге, перероб. та доп. - Київ: Центр навчальної літератури, 2005.- 472 с.
11. Салила С.Л., Дацій Н.В., Корецька С.О., Несторенко Н.В., Салила К.С. Фінансовий аналіз: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2006. – 210с.
12. Шиян Д.В., Строченко Н.І. Фінансовий аналіз: Навч. посіб. – К.: Видавництво А.С.К., 2003. – 240 с.
13. Шеремет А.Д., Негашев Е.В. Методика финансового анализа деятельности коммерческих организаций. – М.: ИНФРА-М, 2003. – 237 с.
14. Шеремет О.О. Фінансовий аналіз: Навчальний посібник. – К., 2005. – 196с.
15. Ю.С. Цал-Цалко Фінансовий аналіз. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 566с.

ДОПОМІЖНА

1. Бень Т.Г. Інтегральна оцінка фінансового стану підприємства / Т.Г.Бень, С.Б.Довбня // Фінанси України. – 2012. - № 6. – С. 53-61.
2. Копчак Ю.С. Проблеми діагностики фінансового стану і стійкості функціонування підприємства / Ю.С. Копчак // Вісник СумДУ. - 2014. - № 9 (68). - С.23-34.
3. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємства: Навч. посібник. / М.Я.Коробов. - К.: Знання. - 2012. – 473 с.
4. Котенок Г.М. Діагностика фінансового стану підприємства / Г.М. Котенок // Научно-технический сборник „Коммунальное хозяйство городов”. – 2009. - Выпуск 85. Серия: Экономические науки. – С. 239 – 247.

5. Кривов'язюк І.В. Економічна діагностика підприємства: теорія, методологія та практика застосування: монографія / І.В. Кривов'язюк. – Луцьк: Вид-во „Надстир'я”, 2007. – 260 с.
6. Лагун М. І. Інформаційне забезпечення аналізу фінансового стану підприємств при визначенні його потенціалу / М.І. Лагун // Формування ринкових відносин в Україні. — К., 2007. — Вип.9 (76). — С.64–68.
7. Ларка М.І., Лісовська Г.О. Аналіз фінансового стану підприємства як засіб підвищення ефективності його діяльності /М.І. Ларка, Г.О. Лісовська// Вісник НТУ „ХПІ”. Серія: Технічний прогрес і ефективність виробництва. – Х.: НТУ „ХПІ”. - 2013. - № 22 (995) - С. 168- 174
8. Міценко Н.Г. Фінансовий аналіз як метод діагностики фінансового стану підприємства / Н.Г.Міценко, У.П. Сорока // Збірник науково-технічних праць Національного лісотехнічного університету. – 2009. - №11. – С.192 – 196.
9. Найденко О.Є. Методика діагностики стану внутрішнього середовища підприємства / О.Є. Найденко // Вісник Східноукраїнського нац. ун-ту ім. В.Даля. - 2015. - №2 (84). - С.162-170
- 10.Наказ голови Агентства запобігання банкрутства від 23.02.98 №22 затверджена «Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств і організацій» [електронний ресурс] - режим доступу: <http://pro-4ot.info/index.php?section=browse&CatID=156&ArtID=426>
- 11.Осмоловский В.В. Теория анализа хозяйственной деятельности. / В.В. Осмоловский. - Минск: Новое знание. - 2001. - 419 с.
- 12.Приймак С.В. Діагностика фінансового стану підприємства в системі контролінгу: Автореф. дис.... канд. екон. наук / 08.00.08. - К.: Ін-т економіки та прогнозування НАН України, 2007. - 20 с.
- 13.Раєвнева О.В. Моделювання фінансової діагностики стану підприємства / О.В.Раєвнева, С.О. Степуріна // Економіка і регіон. - 2015. — №3 (6). - С.74-80.
- 14.Савицька Г.В. Економічний аналіз господарської діяльності : Навчальний посібник - 2-ге вид., випр. і доп. - К.: Знання, 2005. – 662 с.
- 15.Сметанюк О.А. Діагностика фінансового стану підприємства в системі антикризового управління: Автореф. дис... канд. екон. наук / 08.06.01. - Хмельницький: Хмельницьк. нац. ун-т, 2006. - 20 с.
- 16.Сметанюк О.А. Коефіцієнтний підхід до діагностики фінансового стану підприємства / О.А. Сметанюк // Вісник Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля. – Луганськ: СХУ ім. В. Даля, 2015. – № 13, Ч. II. – С. 105-108.
- 17.Сучасна технологія діагностики фінансово-економічної діяльності підприємства: монографія / Г.О. Швиданенко, О.І. Олексик. – К. : Вид-во КНЕУ, 2008. – 192 с.
- 18.Фінансовий аналіз : навчальний посібник. / За заг. ред. Школьник І. О. [І О. Школьник, І. М. Боярко, О. В. Дейнека та ін.] - К. : «Центр учбової літератури», 2016. - 368 с.
- 19.Швиданенко Г.О. Сучасна технологія діагностики фінансово-економічної діяльності підприємства: Монографія. / Г.О.Швиданенко, О.І. Олексик. - К.: КНЕУ, 2012. - 290 с.